

SLOVENIJA

Informacijska soba predstavlja naravo Dobrave in Jovsov

V Kapelah so v stari osnovni šoli v središču vasi 7. decembra odprli sodobno opremljeno informacijsko sobo z različnimi oblikami animacije za obiskovalce. Ponuja možnost vključitve posameznika ali skupine v zanimivo interaktivno spoznavanje narave skozi film, predavanje, samostojno raziskovanje, pregledovanje spletnih strani, raziskovanje besedil, slik, opazovanje najbolj prepoznavnih predstavnikov živali in njihovih okolij ter celo otipanje le teh. Obisk sobe je brezplačen, prijave sprejemajo po telefonu 07 452 30 13 ali na e-naslovu info@kapele.si.

Za kraj je to pomembna pridobitev, saj bo na enem mestu ponujala informacije o bogati naravi Dobrave in Jovsov, o projektu LIFE in o Naturi 2000. Prav tako pa informacijska soba lahko obogati tudi nadaljnji razvoj turizma v kraju.

Informacijska soba je eden od rezultatov projekta LIFE-Narava »Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem«. Uredila sta jo Zavod RS za varstvo narave in Krajevna skupnost Kapele. Več o projektu na: <http://www.zrsvn.si/life/sl/Default.asp>.

Nova Interreg projekta za varstvo narave

V okviru programa Interreg III A, Sosedski program Slovenija-Madžarska-Hrvaška 2004-2006, sta bila v 1. javnem razpisu v okviru varstva narave izbrana dva projekta:

Ekoremediacije. Prijavitelja skupnega slovensko – madžarskega projekta sta Prleška razvojna agencija [giz \(pra@siol.net\)](mailto:pra@siol.net) ter Órségi Nemzeti Park Igazgatóság (orseginp@onp.kvvm.hu). Namenjen je upravljanju z vodami na območjih Krajinskega parka Goričko, Krajinskega parka Jeruzalem na slovenski strani in Nacionalnega parka Orseg ter naravnega parka Kerka na madžarski strani. Glavni cilj projekta je spremeniti negativne procese v okolju in jih z optimalnimi posegi v naravo preusmeriti tako, da se bo izboljšala kvaliteta pitne vode, dvignil nivo podtalnice in izboljšala biodiverziteteta v zavarovanih območjih. Pilotne lokacije so v Krajinskem parku Goričko (Kovačevci), v Krajinskem parku Jeruzalem (Jeruzalem – Veličane) in v Nacionalnem parku Órség (Kercaszomor – Domanjševci). Projekt se izvaja od septembra 2005 do avgusta 2007.

Travniški sadovnjaki. Nosilca projekta sta Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Novo Mesto (kss.oddelek-nm@gov.si) in Javna ustanova Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje (ppzsg@ppzsg.org). Cilji projekta so ohranjanje travniških sadovnjakov in ohranjanje biotske raznovrstnosti (visokodebelnih) sadnih vrst in sort, trajnostni (sonaravni) način kmetovanja in tako zagotavljanje podpornega okolja mreži območij NATURE 2000 oz. CRONEN. Aktivnosti obsegajo ozaveščanje prebivalstva (izobraževanja in usposabljanja) in zagotavljanje potrebne količine izbranih sadik visokodebelnih sadnih dreves. Rezultati bodo tudi številna promocijska gradiva in spletna stran, evidence in priročnik tradicionalnih sort in vrst, animacijske in demonstracijske predstavitve, tečajji usposabljanja oživitvene rezi in predelave sadja, zasajen drevored visokodebelnih sadnih dreves Bistrica ob Sotli-Kumrovec ter sadne učni poti za šolsko mladino. Trajanje projekta je od septembra 2005 do junija 2007. Več na: http://www.kmetijskizavod-nm.si/interreg/interreg_projekt.htm.

Tadej Baškovič, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Tadej.Baskovic@gov.si)

Ohranjanje senožetnih sadovnjakov v pomoč pticam

Od maja 2006 izvaja Goričko drúžstvo za lepše vütro projekt z naslovom Ohranimo življenjski prostor ogrožanim pticam (program Interreg). Usposobiti želimo lastnike starih visokodebelnih sadnih dreves, da jih bodo znali obrezovati, negovati in ohranjati tudi gnezdišča za ptice, ki so pomembne za takšne nasade in naravo parka nasploh. Pomen visokodebelnih sadovnjakov je širši in ga najbolje izrazijo besede dr. Aleksandra Šiftarja, ki v projektu sodeluje: »Ko teh dreves ne bo, ne bo več naše kulturne krajine».

Doslej smo za pravilno negovanje senožetnih sadovnjakov izobrazili 74 oseb, skoraj polovica je bila mlajših od 20 let. V tem času potekajo obnovitvena dela v sadnem vrtu v Otovcih. Poleg tega smo zbirali in določali sadne

sorte, predvsem jabolk in hrušk. V veliko pomoč so bili učenci nekaterih goriških osnovnih šol in Srednje kmetijske šole. Poleg tega da so prinesli sadje iz domačih sadovnjakov, so te hkrati tudi evidentirali ter popisali drevesa in dupla z gnezdišči v njih. Rezultati popisa bodo predstavljeni v strokovni brošuri ob koncu projekta.

Več o projektu na: http://www.park-goricko.org/sl/informacije.asp?id_informacija=2432&id_jezik=0&id_tip1=9&id_tip2=1&id_tip3=0

Marta Horvat, vodja projekta (rauras.horvat@volja.net)

Varstvo biotske raznovrstnosti reke Mure

Večji del rečnega prostora ob Muri sodi v Natura 2000 območje. Iz naravovarstvenega stališča so pomembni nižinskih poplavni gozdovi, stari rečni rokavi in mrtvice, rečni otoki, prodišča in erozijska območja v strugah. Zagotavljanje biotske pestrosti območja in zaščite ter obnove mokrišč je odvisno predvsem od ohranitve ali dviga nivojev podzemne vode in intenzivnejših hidrodinamičnih procesov v rečnem koridorju.

V oktobru 2006 smo začeli izvajati projekt LIFE-Narava 'Varstvo biotske raznovrstnosti reke Mure v Sloveniji (BIOMURA)', s katerim uresničujemo cilje varstva tamkajšnjih habitatnih tipov in vrst iz seznama habitatne in ptičje direktive. Na poplavnem območju reke Mure med visokovodnimi nasipi območja vasi Bunčani – Dokležovje – Ižakovci – Krapje – Melinci in na reki Muri v bomo izvedli številne vodarske ukrepe. Z namenom osveščanja, obveščanja in promocije varstva narave in Natura 2000 območij bomo odprli promocijski in informativni center v Murski Soboti in Moti. Urejena bo sprehajalno-informacijska pot ob reki Muri, ki se bo navezala na obstoječo informacijsko pot pri Veržeju. Pripravili bomo ustrezno promocijsko gradivo (zgibanke, film....), odprli pa bomo tudi medmrežno stran projekta.

Nosilec projekta je Inštitut za vode Republike Slovenije, vrednost projekta je 1.98 milj. €, trajal bo pet let.

Lidija Globevnik (lidija.globevnik@guest.arnes.si)

Želve, puči

Piranska območna enota Zavoda RS za varstvo narave je konec novembra v Borštu pri Kopru predstavila dva projekta, ki ju je finančno omogočila Slovenska energetska družba Petrol.

Projekt Ohranimo želvo v slovenskem morju je namenjen obveščanju in ozaveščanju uporabnikov slovenskega morja, predvsem ribičev, in širše javnosti o pomenu morske želve glavate karete za biotsko raznovrstnost našega morja. Več o projektu na: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=63&id_informacija=530.

V okviru projekta Obnove in označitve pučev v Borštu so v sodelovanju s krajevno skupnostjo Boršt očistili okolico puča na Dolini in dostopno pot. Vaške puče so predstavili na privlačnih tablah, več na: http://www.gov.si/aplikacije/mop/interpretacija_narave/arhiv/puc.htm.

Minister in zbornica o Naturi 2000

Na sedežu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) so se 12. decembra srečali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor ter Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Na sestanku so govorili tudi o Naturi 2000, kjer so izpostavili vprašanje upravljaljskih načrtov in s tem povezanih pogojev, ki bodo veljali za kmete. Govorili so tudi o finančnih ukrepih iz 2. osi Programa razvoja podeželja (PRP) 2007–2013, ki so namenjeni podpori kmetom pri izpolnjevanju začrtanih ciljev Nature 2000. Cilji bodo izpolnjeni z dobrim skupnim nastopom tako KGZS kot MOP pri obveščanju javnosti, posebno pozornost pa bodo namenili kmetom. Več o srečanju na:

<http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/article/1994/5443/?cHash=88e5361f37>.

GIS licence za komunikacijo Nature 2000

V sklopu projekta Komunikacijska podpora Naturi 2000 (program Prehodni vir/Transition facility) je bila novembra 2006 podpisana pogodba s podjetjem Gisdata, ki bo zagotovilo pet licenc in usposabljanje za ArcView za Zavod RS za varstvo narave in Ministrstvo za okolje in prostor. Izvajalec je bil izbran na podlagi razpisa.

EVROPSKA UNIJA, DRUGE ČLANICE

Odbor regij EU o Naturo 2000

Na decembrskem plenarnem zasedanju Odbora regij so obravnavali tudi sporočilo Komisije. Zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti do leta 2010 in pozneje. Odbor regij v svojih stališčih omenja tudi Naturo 2000, in sicer:

- obžaluje, da finančna perspektiva za obdobje 2007–2013 ne zagotavlja dovolj sredstev EU za financiranje ciljev za leto 2010, zlasti cilja za pobudo Natura 2000 in razvoj podeželja. Zato Odbor poziva države članice, da regijam in skupnostim zagotovijo dovolj sredstev in vztraja, da je treba nameniti več sredstev iz strukturnih skladov in kohezijskega sklada za projekte, ki bodo imeli pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost;
- opozarja, da je za optimalno uresničitev in vzdrževanje ekološke mreže, Natura 2000, bistvenega pomena, da regije dosežejo ravnovesje med pristopom od zgoraj navzdol in prožnostjo, potrebno za ustanovitev mreže.

Gradivo Evropske komisije, Osnutek mnenja komisije za trajnostni razvoj Odbora regij in amandmaji nanj so dostopni s strani: <http://www.cor.europa.eu/en/activities/sessions.htm> (povezava s 67. zasedanja).

Poenostavitev sistema za Naturo 2000

Evropska komisija je sprejela nova pravila za dodeljevanje državnih pomoči v kmetijstvu v letih 2007-2013. Tako bodo iz obveznosti poročanja izvzeti tudi okoljski programi Natura 2000, kot poroča STA.

Nevladna ocena izvajanja Nature 2000

Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) je izdelal oceno izvajanja Nature 2000 po državah. Ocenjevali so zakonodajo, omrežje Natura 2000, Financiranje, upravljanje, monitoring, komuniciranje, prioritete in izzive.

Izvajanje Nature 2000 se je izkazalo za najboljše v Nemčiji, sledijo ji Nizozemska, Estonija in Litva. Najslabše se je odrezal Ciper, ki mu od spodaj navzgor sledita Grčija in Belgija. Slovenija je tik za evropskim povprečjem in je med petindvajseterico zasedla 12 mesto.

Celotno poročilo (96 strani) in povzetek (4 strani) sta na spletni strani Umanotere, ki je WWF posredovala odgovore na vprašanja o razmerah v Sloveniji, na osnovi katerih je organizacija WWF izdelala poročilo. <http://www.umanotera.org/index.php?node=155>. Kontaktna oseba: barbara@umanotera.org.

BRANJE

Natura 2000 – ljudje z naravo, narava za ljudi – na spletu

Poljudna brošura Zavoda RS za varstvo narave je na voljo tudi na spletni strani (pdf, 25 strani): http://www.zrsvn.si/dokumenti/63/2/2006/NATURA2000-brosura_650.pdf.

Zbornik posveta DOPPS – na spletu

Zbornik posveta Natura 2000 : izzivi za kmetijstvo, gozdarstvo, razvoj podeželja in ohranjanje biotske pestrosti v Sloveniji je tudi na spletni strani DOPPS (pdf, 66 strani): http://www.ptice.org/NATURA2000_ZBORNIK.pdf.

Strategiji in akcijska načrta medved in volk – na spletu

Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji, 2002 (tudi v angleškem jeziku), predlog Strategije ohranjanja in trajnostnega upravljanja z volkom (*Canis lupus*) v Sloveniji, Akcijski načrt upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji za obdobje 2003 – 2005 in predlog Akcijskega načrta upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji za obdobje 2006-2010 so na spletni strani: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/#c16784

Koledar Evropske zelene vezi

Krajinski park Goričko je izdal koledar, ki s fotografijo predstavlja Evropsko zeleno vez in zavarovana območja ali območja Nature 2000 ob slovenski severni meji od Triglava do tri-deželnega parka Goričko-Raab-Őrség. Spletna verzija je na: http://www.park-goricko.org/download/1/2006/12/2554_3868_ZelenaVezKOL07Final.pdf.

Parki v Sloveniji – na spletu

Slovenska turistična organizacija (STO) ter Ministrstvo za okolje in prostor sta maja 2006 izdala knjižico v več jezikovnih različicah: slovenski, angleški, nemški, francoski, italijanski in španski. Na voljo je tudi na spletu (pdf, 24 strani): http://www.parki.mop.gov.si/parki_v_sloveniji.html.

Mreža informacijskih mest v TNP – strategija

Triglavski narodni park je izdal publikacijo Marka Pretnerja in Martina Šolarja: Mreža informacijskih mest v TNP. Publikacija ima 27 strani. Kontaktna oseba: martin.solar@tnp.gov.si.

O uspešnosti upravljanja z vrstami ali habitati

Profesor Bill Sutherland z Univerze Cambridge je spodbudil nastanek spletne strani, kjer se zbirajo objavljena in tudi neobjavljena poročila in izkušnje. Doslej so zbrali že več kot 400 primerov iz več deset držav: <http://www.conservationevidence.com/>.

Pravna orodja za varstvo narave v Franciji

Spletna stran v francoskem jeziku predstavlja ureditev v Franciji, tudi za področje Nature 2000: <http://bibliothequeenligne.espaces-naturels.fr/outilsjuridiques/>.

NAPOVEDNIK

20. december – srečanje vključenih predstavnikov Evropske zelene vezi (*Green Belt*) v Logarski dolini. Kontaktna oseba: stanka.desnik@siol.net. Več o Evropski zeleni vezi na: <http://www.europeangreenbelt.org/>. o projektu Interreg na: http://www.park-goricko.org/sl/informacije.asp?id_informacija=2420&id_jezik=0&id_tip1=1&id_tip2=9&id_tip3=2

4-7 januar 2007 – Drugi mednarodni simpozij naravovarstvene fotografije (*2nd International Conservation Photography Symposium*) Lundau - Nemčija. Organizacija: Mednarodna liga naravovarstvenih fotografov (*International League of Conservation Photographers*). Več na: <http://www.wunderwelten.org>.

15.-16. februar 2007 – konferenca '*European regions as champions for biodiversity 2010 -Europe meets Brabant, Brabant meets Europe*', Nizozemska
Več o konferenci na: http://www.biodiversitybrabant.nl/users/biodiversity/index.php?pagina_id=94. Program na: http://www.biodiversitybrabant.nl/users/biodiversity/images/bestanden/Programme_conference_biodiversity_08_1_1_2006.pdf.

* * *

NARAVA NA KRATKO

Nov predpis o podzemnih jamah

Izšel je Pravilnik o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Uradni list RS, št. 120/2006): <http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=2006120&dhid=85831>.

Trojno predsedstvo in biotska raznovrstnost

Trojno predsedstvo držav članic EU Nemčije, Portugalske in Slovenije, ki bodo po zaključku finskega predsedovanja politiko evropske skupnosti usmerjale v prihodnjih 18 mesecih, je na srečanju v Berlinu konec novembra uskladilo vsebino agende o biotski raznovrstnosti. Kontaktna oseba: gordana.beltram@gov.si.

Predstavniki Vlade v svetu Krajinskega parka Kolpa

Vlada RS je 7. decembra imenovala predstavnike Vlade RS v Svet javnega zavoda Krajinski park Kolpa. To so predsednica Uršula Jesih (MOP) in člani Barbara Mlakar (Ministrstvo za kulturo), Drago Zadergal (Ministrstvo za finance), Janez Pirc (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Mateja Tomin Vučkovič (Ministrstvo za

gospodarstvo), Andrej Držaj (Ministrstvo za šolstvo in šport) in Katarina Groznik (Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko).

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>.